

ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

E-1 **Διμερής – Πολυμερής ODA**

E-1.1 **Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια – Διεθνείς Ροές**

Η παρασχεθείσα προς τις αναπτυσσόμενες χώρες ODA από τα ΚΜ της DAC το έτος 2006 μειώθηκε κατά 5,10% σε πραγματικούς όρους σε σχέση με το προηγούμενο έτος και έφθασε τα 103,90 δις. Δολ. ΗΠΑ (μείωση κατά 2,90 δις. Δολ. ΗΠΑ σε σχέση με το 2005) και αποτελεί το 0,30% του συνδυασμένου Ακαθαρίστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ) των ΚΜ της DAC. Σημειώνεται ότι το ύψος της βοήθειας που είχε διατεθεί το έτος 2005 (106,80 δις. Δολ. ΗΠΑ) ήταν το υψηλότερο όλων των εποχών, λόγω της διαγραφής χρεών του Ιράκ και της Νιγηρίας, στο πλαίσιο του Paris Club.

Τα ΚΜ της DAC που είναι συγχρόνως και μέλη της Ε.Ε (15 σε αριθμό) ηύξησαν τη συνδυασμένη ODA που παρείχαν κατά 2,70% σε πραγματικούς όρους, στο ύψος των 58,90 δις. Δολ. ΗΠΑ, που αποτελεί το 0,43% του συνδυασμένου ΑΕΕ τους. Η αύξηση οφείλεται κυρίως σε δράσεις διαγραφής χρεών. Η βοήθεια που παρασχέθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυξήθηκε κατά 5,70% και έφθασε τα 10,20 δις. Δολ. ΗΠΑ.

Κατά τη Διεθνή Διάσκεψη του Monterrey για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης το έτος 2002, τα ΚΜ της DAC προέβλεψαν σε διάφορες ανακοινώσεις – δεσμεύσεις, για αύξηση της παρεχόμενης αναπτυξιακής βοήθειας μέχρι το έτος 2006. Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της Διάσκεψης της Βαρκελώνης, τα ΚΜ της Ε.Ε δεσμεύθηκαν να αυξήσουν την παρεχόμενη ODA στο 0,39% του συνδυασμένου ΑΕΕ τους, θέτοντας ως ελάχιστο στόχο κατά ΚΜ, την επίτευξη 0,33% του ΑΕΕ μέχρι το έτος 2006. Η Ελλάδα υποσχέθηκε αύξηση της βοήθειας στο 0,33% του ΑΕΕ μέχρι το τέλος του 2006.

Τα περισσότερα ΚΜ πέτυχαν το στόχο του 0,33% του ΑΕΕ το έτος 2006, εκτός από την Ιταλία, την Πορτογαλία, την Ισπανία και την Ελλάδα. Το συνδυασμένο αποτέλεσμα των ΚΜ της Ε.Ε για το 2006 ήταν 0,43% του συνδυασμένου ΑΕΕ τους, δηλαδή πολύ υψηλότερο από τον στόχο του 0,39% που είχε τεθεί το έτος 2002 και οφείλεται κυρίως σε διαγραφή χρεών.

Σύμφωνα με τη DAC, το έτος 2007 η ODA αναμένεται να σημειώσει μικρή πτώση, καθώς θα περιορισθούν τα ποσά διαγραφής χρεών για τις χώρες Νιγηρία και Ιράκ. Συγχρόνως όμως, αναμένεται να αυξηθούν άλλες μορφές βοήθειας, καθώς οι δωρήτριες χώρες θα επιτυγχάνουν τις πλέον πρόσφατες δεσμεύσεις τους για αυξήσεις στην παρεχόμενη βοήθεια. Σημειώνεται ότι μεταξύ των δεσμεύσεων συγκαταλέγεται και εκείνη των 15 ΚΜ της Ε.Ε για αύξηση της βοήθειας τουλάχιστον στο 0,51% του ΑΕΕ μέχρι το έτος 2010.

E-1.2 **Διμερής και Πολυμερής Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια της Ελλάδος**

Στόχος της Ελλάδος από το 1996, έτος κατά το οποίο εκπονήθηκε το πρώτο μεσοπρόθεσμο «Πενταετές Πρόγραμμα Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας της Ελλάδος» (1^ο ΠΠΑΣΒΕ 1997–2001), ήταν η συνολική ODA που επρόκειτο να παρασχεθεί σε διμερή και πολυμερή

βάση κατά τα έτη 1997-2001, να ανέλθει στο 0,20% του ΑΕΠ (0,10% διμερής και 0,10% πολυμερής), από 0,12% του ΑΕΠ που ήταν το 1996 (0,02 διμερής και 0,10 πολυμερής).

Πράγματι, σύμφωνα με το σχεδιασμό, οι συνολικές δαπάνες για παροχή Διμερούς ΟΔΑ αυξήθηκαν σημαντικά, ενώ οι αντίστοιχες της Πολυμερούς ΟΔΑ παρέμειναν σχεδόν σταθερές.

Ο ανωτέρω στόχος επετεύχθη το έτος 2000, ένα χρόνο νωρίτερα από τα προβλεπόμενα. Κατά τη διάρκεια της πρώτης Επιθεώρησης (Peer Review) της πολιτικής και των προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας της Ελλάδος από την DAC (2002), η Επιτροπή χαιρέτησε τις Ελληνικές προσπάθειες και σημείωσε ότι η Ελλάς έκανε μια καλή αρχή στην πορεία παροχής αναπτυξιακής βοήθειας, φθάνοντας σχεδόν τον μέσο όρο των 22 ΚΜ της DAC, δηλαδή 0,22% του ΑΕΠ (βλέπε ΠΙΝΑΚΑ [1] και ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ [Α] και [Α1]).

Τα δύο πρώτα έτη του 2^{ου} ΠΠΑΣΒΕ (2002-2003) η τάση των δαπανών διμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας (ΟΔΑ) ήταν αυξητική (βλέπε ΠΙΝΑΚΑ [1Α] και ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ [Α]).

Περί τα τέλη του έτους 2005 όμως, η DAC έθεσε το θέμα κατά πόσον οι δαπάνες της Ελλάδος εντός του 2004, που μεταξύ άλλων οικοδόμησαν σε παγκόσμιο επίπεδο διαχρονική πολιτιστική παιδεία (build global cultural capacity) για τον Ολυμπισμό, τον Πολιτισμό, την Εκεχειρία, και τον Εθελοντισμό, απετέλεσαν αναπτυξιακή βοήθεια, σύμφωνα με τον ορισμό της «Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας» (ΟΔΑ).

Από Ελληνικής πλευράς ανεπτύχθησαν με αναλυτικά και εμπειριστατωμένα επιχειρήματα οι θέσεις της Χώρας μας, τόσο σε κατ' ιδίαν συνάντηση κλιμακίων της HELLENIC AID και της DAC (Ιαν. 2006), όσο και μέσω ανταλλαγής αλληλογραφίας (Νοε. 2005 - Ιαν. 2006). Η DAC αποδέχθηκε ότι η Ελλάς διεξήγαγε επιτυχές έργο και στον τομέα του πολιτισμού στο πλαίσιο της 28^{ης} Ολυμπιάδος «ΑΘΗΝΑ 2004», πλην όμως διακατεχόταν από αίσθημα φόβου ότι, εάν κάνει αποδεκτό ότι οι δαπάνες της Ελλάδος αποτελούν αναπτυξιακή βοήθεια (ΟΔΑ), τότε θα πρέπει στο μέλλον να κάνει το ίδιο και με εκείνες τις χώρες, ΚΜ της DAC, που θα διεξαγάγουν Ολυμπιακούς Αγώνες στο μέλλον.

Μετά από επίπονες διαπραγματεύσεις, κατά τις οποίες προβλήθηκαν, εκ μέρους της HELLENIC AID, λογικά επιχειρήματα, εκάμθη το μοναδικό επιχείρημα των αντιπροσώπων της DAC περί χρησιμοποίησης και υπό άλλων χωρών της ίδιας τακτικής στο μέλλον. Στο σημείο αυτό τονίσθηκε ότι «άλλο διεξάγω Ολυμπιακούς Αγώνες και είμαι η Α ή Β χώρα και άλλο είμαι η Ελλάς», η οποία είναι η χώρα προέλευσης των Ολυμπιακών Αγώνων και του Ολυμπιακού ιδεώδους. Κατόπιν αυτών, οι δύο πλευρές συμφώνησαν ότι οι ανωτέρω δαπάνες αποτελούν πράγματι αναπτυξιακή βοήθεια, όμως η DAC επιθυμεί να τις εντάξει στην κατηγορία «Άλλες Κρατικές Ροές» (Other Official Flows – OOF) και όχι σε εκείνη της ΟΔΑ. Η DAC παρότρυνε την Ελληνική πλευρά να μην επιμένει στις θέσεις της.

Στη συνέχεια το ζήτημα ετέθη και πάλι κατά τη διάρκεια του σκέλους της δεύτερης Επιθεώρησης της Ελλάδος από την DAC που διεξήχθη στην Αθήνα, τον Ιούνιο του 2006. Το κλιμάκιο των επιθεωρητών ανακίνησε εκ νέου το θέμα λέγοντας ότι δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή η θέση της Χώρας μας, ούτε από τη Γραμματεία της DAC, ούτε από τα ΚΜ. Προ του αδιεξόδου που διαφαινόταν, οι Επιθεωρητές πρότειναν τη λύση της διαγραφής των αναπτυξιακών δαπανών στις οποίες είχε προβεί η Ελλάς στο πλαίσιο της Ολυμπιάδος «ΑΘΗΝΑ 2004» και την αντίστοιχη εγγραφή των τεκμαρτών δαπανών στις οποίες προέβη η Ελλάς το έτος 2004 για την εκπαίδευση αλλοδαπών μαθητών δευτεροβάθμιας και φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε το ποσοστό ΟΔΑ της Ελλάδος να παραμείνει στο 0,23% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ). Σημειώνεται ότι οι εν λόγω δαπάνες είναι

επιλέξιμες να εγράφονται στην κατηγορία ODA, σύμφωνα με τις Στατιστικές Οδηγίες της DAC/ΟΟΣΑ (DAC Statistical Reporting Directives Doc. DCD/DAC/(2000)10, σελ. 60 & DCD/DAC/(2007)34, παρα. 1.11-1.13). Η πρόταση της DAC έγινε αποδεκτή από την Ελληνική πλευρά και το θέμα θεωρήθηκε λήξαν.

Παρόλα αυτά, όταν υποβλήθηκαν από τη HELLENIC AID τα αναθεωρημένα στατιστικά στοιχεία για τις ροές πόρων του έτους 2004, σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα με το κλιμάκιο των Επιθεωρητών (Ιούνιος 2006), η DAC δήλωσε ότι οι τεκμαρτές δαπάνες στις οποίες προέβη η Ελλάς το έτος 2004 για την εκπαίδευση αλλοδαπών μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δεν δύνανται να θεωρηθούν ως ODA, παρά μόνον εκείνες που αφορούσαν την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ακολούθησε αλληλογραφία στην οποία εξετέθησαν αναλυτικά και εμπειρισττωμένα οι Ελληνικές θέσεις, καθώς και συνάντηση κλιμακίου της ΜΕΑ/ΟΟΣΑ με τον κ. Πρόεδρο της DAC επί του θέματος. Παρόλα αυτά η DAC δεν αναθεώρησε τη στάση της, καθώς όπως υποστήριξε δεν μπορεί να επιτρέψει να δημιουργηθεί προηγούμενο επί του θέματος, σε χρόνο μάλιστα που δέχεται πιέσεις από διεθνείς ΜΚΟ, όσον αφορά στην εγκυρότητα των στατιστικών στοιχείων που δημοσιεύει.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για εκπαίδευση αλλοδαπών μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε Ελληνικά Σχολεία το έτος 2004, ανήλθαν σε 117,13 εκατ. ΕΥΡΩ ή 0,07% του ΑΕΕ και κατανεμήθηκαν κατά αποδέκτρια χώρα ως εξής:

ΧΩΡΑ	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΧΩΡΑ	ΔΑΠΑΝΕΣ
Αλβανία	101.499.320,62	Καζακστάν	533.220,91
Αρμενία	1.855.464,65	Λίβανος	46.836,97
Αίγυπτος	345.873,02	Μολδαβία	832.256,96
Αιθιοπία	97.276,79	Νιγηρία	162.127,98
Βραζιλία	93.673,94	Ουζμπεκιστάν	205.362,11
Γεωργία	7.418.255,75	Π.Γ.Δ.Μ	68.454,04
Κίνα	36.028,44	Πακιστάν	144.113,76
Ινδία	32.425,60	Συρία	302.638,89
Ιορδανία	68.454,04	Τουρκία	259.404,77
Ιράκ	284.624,67	Φιλιππίνες	223.376,33
Ιράν	97.276,79	Ουκρανία	2.521.990,78

Επειδή η μεγαλύτερη δαπάνη έγινε για μαθητές από την Αλβανία σημειώνεται ότι η Ελλάς έχει εδώ και περίπου 15 χρόνια αναπτύξει μία συνολική πολιτική όσον αφορά στις σχέσεις της με τη γειτονική χώρα. Στρατηγικό ενδιαφέρον για την Αλβανία εξάλλου επιδεικνύουν οι ΗΠΑ, η Ε.Ε και Διεθνείς Οργανισμοί, με κυριότερο τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ). Υπό την έννοια αυτή για την Ελλάδα η περίπτωση της Αλβανίας αποτελεί ένα πιλοτικό μοντέλο αναπτυξιακής στρατηγικής για τα θέματα της μετανάστευσης.

Η Ελληνική πολιτική απέναντι στην Αλβανία περιλαμβάνει διάφορες φάσεις:

- σε πρώτη φάση, η Ελλάς είχε επιτόπου παρουσία, μέσω της άμεσης χρηματοδότησης προς την Αλβανική κυβέρνηση, η οποία όμως δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, λόγω της διαφθοράς που επικρατούσε στις αρχές της δεκαετίας του '90.
- Στη συνέχεια η Ελλάς προχώρησε στη δεύτερη φάση η οποία περιλαμβάνει την παροχή υποτροφιών για την δωρεάν εκπαίδευση Αλβανών μαθητών και φοιτητών στην Ελλάδα προκειμένου με την επιστροφή τους στη χώρα τους να συμβάλλουν στην οικονομική της ανάπτυξη.
- Τέλος, η τρίτη φάση του προγράμματος για την Αλβανία, που ήδη έχει ξεκινήσει, προβλέπει την κατασκευή Σχολείων ευρωπαϊκού επιπέδου σε συνεργασία με ΜΚΟ. Σε συμφωνία με την Αλβανική κυβέρνηση έχουν κατασκευασθεί Σχολεία στα Τίρανα, στο Αργυρόκαστρο, στην Κορυτσά, στη Χειμάρρα, στη Σκόδρα και προγραμματίζονται και άλλα σχολεία στους Αγ. Σαράντα κ.λπ.

Παράλληλα το Ελληνικό Κράτος δημιουργεί και κίνητρα για τον επαναπατρισμό των Αλβανών νέων που αποφοίτησαν από τα Ελληνικά Σχολεία ή Πανεπιστήμια μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Προς την κατεύθυνση αυτή κινείται το Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων με το οποίο επιδοτούνται με πάνω από το 30% οι ιδιωτικές επενδύσεις, το πρόγραμμα για τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το πρόγραμμα της δια βίου εκπαίδευσης και τα προγράμματα μεταφοράς τεχνογνωσίας σε διάφορους τομείς όπως γεωργίας, τουρισμού, τραπεζών κ.λπ.

Κατόπιν των ανωτέρω η παρασχεθείσα διμερής ODA από την Ελλάδα προς αναπτυσσόμενες χώρες τα έτη 2004-2006, διαμορφώθηκε όπως εμφανίζεται στον ΠΙΝΑΚΑ [1Α] και τη ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ [Α].

Το έτος 2006 η συνολική κρατική αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδος (διμερής και πολυμερής – ODA) ανήλθε στο ποσό των 423,99 εκατ. Δολ. ΗΠΑ ή ποσοστό 0,17% του ΑΕΕ. Σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σημείωσε αύξηση κατά 39,77 εκατ. Δολ. ΗΠΑ ή περίπου 10,35%. Η πολυμερής ODA έφθασε τα 234,78 εκατ. Δολ. ΗΠΑ ή 0,09% του ΑΕΕ, ενώ η διμερής ODA τα 189,21 εκατ. Δολ. ΗΠΑ ή 0,08% του ΑΕΕ. Στο σύνολο της ODA το μερίδιο της πολυμερούς ήταν 55,40% και της διμερούς 44,60%. Το 2006 το ποσοστό της διμερούς και πολυμερούς ODA ως προς το ΑΕΕ παρέμεινε σταθερό σε σχέση με το προηγούμενο έτος, στο 0,17% (βλέπε ΠΙΝΑΚΑ [1Α] και ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ [Α1])

Σύμφωνα με τα τελικά στατιστικά στοιχεία έτους 2006 του ΟΟΣΑ (βλέπε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V), η Χώρα μας βρέθηκε στην 19^η θέση μεταξύ 22 Κρατών Μελών της DAC, ως προς το ύψος της παρασχεθείσας ODA (423,99 εκατ. Δολ. ΗΠΑ) και στην 22^η θέση, ως προς το λόγο ODA/ΑΕΕ (0,17%).

E-1.3 Διεθνείς δεσμεύσεις της Ελλάδος αναφορικά με τις δαπάνες ODA

Η Ε.Ε επιδιώκει να διατηρήσει ηγετικό ρόλο στην υλοποίηση των MDGs. Για το λόγο αυτό το Μάιο του 2005 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έλαβε μια φιλόδοξη απόφαση που αφορούσε στην αύξηση της ODA, στη βελτίωση της ποιότητάς της και στην ταχεία παροχή της, εν όψει της σημαντικής Συνόδου της Νέας Υόρκης με αντικείμενο την πορεία επίτευξης των αναπτυξιακών «Στόχων της Χιλιετίας» (MDGs+5) το Σεπτέμβριο του 2005.

Εξαιτίας του γεγονότος ότι έπρεπε να γίνει σύνθεση πολλών και διαφορετικών απόψεων, η διαπραγμάτευση ήταν μακρά και επίπονη. Προτάσεις-Στόχοι της Ε.Ε είναι η αύξηση του ποσοστού ODA που θα δαπανήσουν τα ΚΜ από τον κρατικό τους προϋπολογισμό μέχρι το 2010 ιδίως προς την Υποσαχαρική Αφρική (0,51% του ΑΕΕ για τα «παλαιά» ΚΜ και 0,17% του ΑΕΕ για τα «νέα» ΚΜ), μέσω της ευαισθητοποίησης τόσο των κυβερνήσεων, όσο και της κοινής γνώμης. Σαν αποτέλεσμα αναμένεται να επιτευχθεί υψηλός μέσος όρος για την Ε.Ε που υπολογίζεται να φθάσει το 0,56% του ΑΕΕ μέχρι το έτος 2010, καθιστώντας την Ε.Ε διεθνή «υπερδύναμη» στην παροχή αναπτυξιακής βοήθειας (σήμερα η Ε.Ε παρέχει το 52% της παγκόσμιας βοήθειας).

Η Ελλάς συμφωνεί με το πακέτο φιλόδοξων προτάσεων που παρουσίασε η Επιτροπή της Ε.Ε στην προσπάθειά της να εξασφαλίσει ηγετική συμβολή της Ένωσης σε μια κρίσιμη φάση για την παγκόσμια ανάπτυξη. Η Χώρα μας υποστηρίζει την αλληλεγγύη που επιδεικνύει ο μεγαλύτερος παγκόσμιος δωρητής έναντι του αναπτυσσόμενου κόσμου και πιστεύει ότι η Ε.Ε έχει τη βαρύτητα να κινήσει διαδικασίες για την ταχύτερη υλοποίηση των στόχων της χιλιετίας.

Η Ελλάδα όπως έχει δεσμευθεί από το 2002, παρά τις δημοσιονομικές τις δυσκολίες, θα καταβάλλει προσπάθεια ώστε να παρακολουθήσει όσο πιο δυναμικά γίνεται την Ευρωπαϊκή στοχοθέτηση.

E-2
Ειδικός Λογαριασμός
του Άρθρου 18 παρ. 6 του Ν. 2731/1999

Ισολογισμός 1.1.2006 - 31.12.2006 Ειδικού Λογαριασμού «ΥΠΕΞ παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας σε τρίτες χώρες» υπ' αριθμ: 2341065503 που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος (ΕΥΡΩ)

ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ
ΧΡΗΣΗΣ

: 12.501.727,67

ΕΣΟΔΑ : 60.168,76

ΕΞΟΔΑ: (ΔΙΜΕΡΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑ) 147.450,69

ΣΥΝΟΛΟ 60.168,76

ΣΥΝΟΛΟ 147.450,69

ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΙΣ ΝΕΟΝ
31.12.2006

12.414.445,74